gere quãtũ ad effectũ. Sextũ ẽ qđ ſit meli⁹ et maio-
ris meriti. vtrũ diligere amicũ. an diligere inimicũ.
Queſtio prima. a
Utrum cũ qualicunq; charitate poſſit quis reſiſte-
re quantecũq; tẽptationi. Et ꝙ ſic vr̄. Sup illđ pſ̄.
Bonũ mihi lex oris tui ⁊c̄. Aug. Plus diligit chari-
tas deũ ꝙ̃ cupiditas milia auri et argenti. Hoc ẽ ve-
rũ de q̃ntulacunq; charitate. et ſi hec charitas q̃ntu
lacunq; excedit omnẽ cupiditatẽ ſua virtute. ſi ḡ ma
gnitudo tẽptatiõis attendit̄ ſm magnitudinẽ cupi-
ditatis. vr̄ ꝙ ꝑ q̃ntulacũq; charitatẽ poſſum⁹ maxi-
me tẽptatiõi reſiſtere. Itẽ Greg. Debilis ẽ hoſtis q̃
nõ vincit niſi volentẽ. ſ; q̃ntulacunq; h; hõ charita-
tẽ. h; quo põt velle nõ vinci. ḡ ſi nolle vinci reſiſtit oĩ
tẽptatiõi et tẽptatori. vr̄ ꝙ ꝑ q̃ntulacunq; charitatẽ
poſſit hõ ſuꝑare oẽ; tẽptationẽ. ¶ Itẽ; potẽtior eſt
charitas in bonũ ꝙ̃ culpa in malũ. ſ; peccatũ morta-
le q̃ntũcunq; ꝑuũ ſufficit ad expellendũ magnã gra-
tiã. ḡ charitas q̃ntũcũq; ꝑua ẽ. ſufficiẽs ẽ reſiſtere tẽ-
ptationi maxīe. ¶ Itẽ charitas q̃ntũcũq; ꝑua ſit. ho
minẽ facit diligere deũ ꝓpter ſe et ſuꝑ oĩa. ⁊ facit ho
minẽ in deũ cõfidere plus ꝙ̃ in ſe. ſ; q̃ deũ ꝓpter ſe et
ſuꝑ oĩa amat et in deũ cõfidit h; deũ adiutorẽ. ⁊ qui
h; deũ adiutorẽ oĩ tẽptatiõi põt reſiſtere. ḡ hõ in q̃n-
tulacunq; charitate ſuꝑare põt oẽ; tẽptationẽ. Itẽ
gr̄a quãtũcũq; ſit modica potẽtior ẽ et excellẽtior ꝙ̃
natura. ſ; hõ in ſtatu inocẽtie in puris naturalib⁹ cõ
ſtitut⁹ poterat q̃ntecũq; tẽptatiõi reſiſtere. ḡ exiſtẽs
in gratia põt q̃ntecunq; tẽptatiõi reſiſtere q̃ntulã-
cũq; hẽat charitatẽ. Itẽ eſto ꝙ aliq̃s hẽat modicã
charitatẽ et tẽptet̄ magna tẽptatiõe. aut põt illi reſi-
ſtere. aut nõ. Si põt. habeo ꝓpoſitũ. Si nõ p̄t. et nul
lus peccat in eo qđ vitare nõ põt. ḡ cõſentiendo tali
tẽptatiõi nõ peccat. ſ; hoc ẽ falſu;. ḡ ⁊ illud ex quo ſ;
ſequit̄. redit ḡ idem qđ prius. ¶ S; cõtra. j. Cor. x.
Fidelis deus q̃ non ꝑmittit vos tẽptari ſupra id qđ
poteſtis. cõſtat ꝙ loquit̄ habentib⁹ charitatẽ. ḡ ſi de
us ꝑmitteret. dya⁹ tẽptaret hoĩe; habẽtẽ charitatem
ſupra poſſe. ḡ nõ vr̄ ꝙ cũ q̃ntulacunq; charitate poſ
ſit hõ reſiſtere tẽptatiõi maxime. ¶ Itẽ ſuꝑ illud pſ̄.
Proba me dñe et tẽpta me. dicit auctas. Prius vi-
res nr̄as inſpice. ⁊ poſtea tẽptari ꝑmitte. ſ; hoc non
peteret niſi poſſ; tẽptari ſuꝑ vires. ḡ vr̄ ꝙ aliq̃ tẽpta
tio ſit cui nõ ſufficit reſiſtere virt⁹ charitatis modice
et imꝑfecte. ¶ Itẽ Amb. in quodã ſermõe de ꝓfeſſo
rib⁹. Diuerſa ſũt genera inimicoꝝ. q̃ ſm viriũ nr̄aꝝ
q̃ntitatẽ cõpenſato nobiſcũ agone luctant̄. ſ; maio-
res vires h; charitas ꝑfecta ꝙ̃ imꝑfecta. ḡ ſi illa ha-
bet luctã ſuis virib⁹ ꝓportionabilẽ. vr̄ ꝙ aliq̃ lucta
ſit ſupra vires charitatis imꝑfecte. ¶ Itẽ virtus chari
tatis maxime relucet in pugna et tẽptatiõis victoria.
Si ḡ q̃ntulacũq; charitas põt reſiſtere maxime tẽp-
tatiõi. vr̄ ꝙ modica charitas ſit maxime virtutis ⁊ ꝑ
fectiõis. Qđ ſi ẽ manifeſte falſum. reſtat qđ et illđ ex
quo ſequit̄. ¶ Itẽ magnitudo corone attẽdit̄ ſm ma
gnitudinem pugne. ergo ſi modica charitas reſiſte-
re poſſet tẽptationi maxime. vr̄ ꝙ maxia corona debe
atur charitati minime. ſ; hoc ẽ falſu; manifeſte. ḡ ⁊c̄.
¶ Itẽ quedã ẽ pugna ex cui⁹ victoria purificat̄ aia
ab omnib⁹ venialib⁹ et ſtatim euolat in celũ. ſicut eſt
qñ ꝓ iuſticia mors homi intentat̄. ḡ ſi modica chari
tas poſſet reſiſtere q̃ntecunq; tẽptatiõi. modica cha
ritas poſſ; oĩa venialia delere ⁊ ſtatim in celũ facere
4 euolare. qđ ſi hoc abſurdu; ẽ. reſtat idẽ qđ pri⁹. ¶ R.
ad p̄dictoꝝ itelligẽtiã notãdũ ꝙ cũ q̃rit̄ vtꝝ q̃ntula
cũq; charitas p̄t reſiſtere q̃ntecũq; tẽptatiõi. hoc du
pliciter põt intelligi. aut loquẽdo de ꝑtãte charitatis
ꝑ cõꝑatiõnẽ ad adiutoriũ diuine prudẽtie gubernan
tis. aut ꝑ comꝑationẽ ad vires li. ar. cooꝑantis. ſm
vtrũq; iſtorum modoꝝ fuit hic duplex mod⁹ dicẽdi.
Si eñ loquimur ꝑ cõꝑationẽ ad diſpoſitionẽ diui-
ni regiminis. ſic dixerũt aliqui ꝙ ex q̃ntulacũq; chari
tate põt q̃s reſiſtere q̃ntecunq; tẽptatiõi. Alij vero
ꝙ nõ. Et vtriq; veꝝ dicere potuerũt. nec ſibi ꝯtradi-
cũt ſi recte intelligãt̄. Si eñ loquamur q̃ntu; ad tẽ-
ptatiõis exordiũ. q̃ntulacunq; charitas põt reſiſtere
q̃ntecunq; tẽptatiõi. q2 deus hoĩe; habẽtẽ charitatẽ
nũꝙ̃ deſerit niſi ille volũtarie ab eo recedat. q̃n poti
us ſm ꝙ auget̄ tẽptatiõis bellũ. opat̄ deus charita-
tis augmẽtu;. Uñ q̃tũcunq; ſit modica charitas in
hoĩe. nũꝙ̃ põt inuitus ab aduerſario deijci. q2 ſm ꝙ
creſcit bellũ. creſcit adiutoriũ. ſi hõ faciat qđ in ſe eſt.
Si aũt loquamur de tẽptatiõe q̃tum ad cõſũationẽ
victorie. ſic nõ põt eẽ ꝙ hõ ex modica charitate reſi-
ſtat tẽptationi maxīe. q2 nõ patitur ordo diuine iuſti
cie q̃n ex victoria magni belli fiat ãplificatio meriti.
Uñ ſicut iſta duo nõ cõtradicũt ſ; ſil' natura ſũt. poſ
ſibile eſt ꝙ ex ꝑua charitate in p̃ncipio tẽptationis ⁊
magna in fine reſiſtat̄ magne tẽptationi. Et iteꝝ poſ
ſibile ẽ ꝙ ex ꝑua charitate in p̃ncipio tẽptationis et
magna in fine. nõ reſiſtat̄ magne tẽptationi. Sic nõ
obuiãt ſibi ille due opiniões. Silr ſi loquamur đ po
tẽtia charitatis ꝑ comꝑationẽ ad vires li. ar. cooꝑan
tis duplex fuit opinio. Nã quidã dixerũt ꝙ ex q̃ntu
lacũq; charitate põt quis reſiſtere q̃ntecunq; tẽpta
tioni. q̃dã ꝙ nõ. Et rõ hui⁹ ẽ. q2 de viribus li. ar. ⁊ ad
iuti gr̄a ẽ loqui duplr̄. vel q̃ntũ ad libertatẽ volũta-
tis. vel q̃tũ ad viciũ difficultatis ad bonũ ⁊ ꝓnita-
tis ad malũ. Si ḡ loq̃mur de gratia ꝑ cõꝑationẽ ad
libertatem volũtatis. ſic cũ ipa volũtas de ſe ſit li-
bera ad cõſentiendũ. ⁊ ꝑ gratiã ſit liberata a ſeruitu-
te peccati vt cogi nõ poſſit. põt q̃ntecũq; tẽptatõi re
ſiſtere. Si aũt loquamur ꝑ comꝑationẽ ad viciũ dif
ficultatis et ꝓnitatis. ſic nõ p̄t reſiſtere ipulſui tẽpta
tiõis fortis. niſi charitas adeo fortis ſit ꝙ ſuo vigore
cõtra ꝓnitatẽ refrenet a malo. et cõtra difficultate;
accendat ad bonũ. Lib. eñ ar. ex vna ꝑte adiutũ ad-
iutorio gratie. ex alia ꝑte corruptu; vicio ꝯcupie. qñ
excitat̄ in ipo ꝑ tẽptationẽ ipet⁹ cõcupie. ſm ꝙ ma-
gis ⁊ magis fortit̄ excitat̄. ꝓ hoc indiget maiori reſ
ſiõe. Et ſic diuerſis cõſideratiõib⁹ cõcedi põt de cha
ritate ꝑ cõꝑationẽ ad li. ar. ꝙ q̃ntulacunq; charitas
põt reſiſtere q̃ntecũq; tẽptatiõi. et qđ põt ſi comꝑet̄
ad dñiu; libertatis. nõ p̄t ſi cõꝑet̄ ad viciũ ꝓnitatis
et difficultatis. Et hoc meli⁹ pꝫ ſi quis ꝯſideret ⁊ at
tẽdat ⁊ exꝑimẽto cognoſcat ſtatũ et cõflictũ hoĩm tẽ
ptatoꝝ. Ex his pꝫ rñſio ad q̃oẽ; ꝓpoſitã. Patꝫ etiã
nihilomin⁹ rñſio ad obiecta. Nã rõnes q̃ ꝓbãt ꝙ
q̃ntulacunq; charitas põt reſiſtere q̃ntecunq; tẽp ta
tioni ꝓcedũt de ipa charitate ꝑ comꝑationẽ ad deũ
ipam adiuuantẽ et ꝓmouentẽ. ⁊ per comparationem
ad voluntatis libertatem ſicut intuenti apparet. Ue 5
rũtñ illa ratio quã obijcit de peccato nõ val;. Quod
eñ dicit̄ ꝙ q̃ntũcunq; peccatũ ꝑuũ ſufficit ad expel
lendam quãtãcunq; gratiam. hoc nõ ẽ q2 peccatum
agat in ipam gratiã. ſ; q2 facit li. ar. deficere a gr̄e cõ-
plemẽto. Ex hoc aũt nõ põt inferri ꝙ ꝓpter hoc q̃n- 6
tulacũq; gr̄a ſufficiat ad vincendum omne; impul-

ſum tẽptationis. q2 facilius ẽ deficere ꝙ̃ benefacere.
Inferri tñ põt ꝙ quãtulacunq; gratia expellere põt
oĩe peccatũ. Ad rões đo q̃ ad oppoſitũ adducunt̄
manifeſte ſunt ſilr̄ rñſiones. ꝓcedũt eñ de ipa chari
tate ꝑ comꝑatiões ad defectũ ꝓnitatis et difficulta-
tis. ſicut patet de primis trib⁹ rõibus. vel ꝑ cõꝑatio-
nẽ ad terminũ et cõſũmationẽ victorie. cui rñdet per
fectio meriti et magnitudo p̃mij quãtũ ad excellen-
tiã victorie ⁊ corone. et hoc mõ ꝯceſſum ẽ ꝙ non p̄t
eẽ ꝙ modica charitas reſiſtat tẽptatõi magne. q2 nõ
patit̄ hoc ordo diuine iuſticie ſicut p̄dictũ eſt. Et ſm
hanc viã ꝓcedũt tres rões vltime. nec optet ampli⁹
hic morari. q2 rationes ille ꝑ ſe ſatis manifeſte ſunt
pertractanti. Queſtio. ij. b
Utrũ homo in q̃ntulacunq; charitate cõſtitut⁹ tene
atur mortẽ ꝓ xp̄o ſubire. Et ꝙ ſic vr̄ Lu. ix. Qui me
erubuerit et meos ſermones. hũc filius hoĩs erube
ſcet cũ venerit in maieſtate ſua. ſ; xp̄s neminẽ erube-
ſcet cũ venerit in maieſtate niſi ꝓ mortali peccato. ſi
igitur ſñia iſta generalis ẽ. vr̄ ꝙ oẽs mortalit̄ peccẽt
qui in ꝑiculo mortis erubeſcũt ipm dñm confiteri. ḡ
oẽs tenent̄ morte; ꝓ xp̄o ſubire. Item. j. Ioh. iij.
Qm̃ ille animã ſuã ꝓ nobis poſuit. ⁊ nos debemus
aias ꝓ fratribus ponere. Si ḡ xp̄s ꝓ oĩbus animã
poſuit. vr̄ ꝙ oẽs tenent̄ ⁊ debẽt mortẽ ꝓ ipo et mem
bris eius ſubire cũ ſe obtulerit oportunitas loci ⁊ tẽ
poris. ¶ Itẽ quilibet tenetur plus diligere deum q̃;
omne creatũ q̃ntũcunq; ſit imꝑfect⁹. ḡ quilib; tene-
tur ꝓ honore dei et gloria ꝑuipendere ſe et ſua. Cu;
igitur oportunitas tẽporis ſe offert vr̄ ꝙ quilib; te-
neatur mortẽ ꝓ xp̄o ſubire. Itẽ incõparabiliter pl⁹
diligẽda ſũt bona eterna q̃; tẽporalia. ſicut incõpabi
liter ſunt meliora. ſ; vnuſquiſq; libenter dat illđ qđ
min⁹ diligit ꝓ eo qđ mag̃ diligit. ſi ḡ oẽs tenent̄ ad
diligendũ plus vitã eternã q̃; tẽporalẽ. vr̄ ꝙ oẽs te-
neantur velle libenter morti exponere p̃ſentẽ vitam
vt lucrentur eterna;. ſ; qđ hõ tenetur velle ꝓ loco et
tẽpore tenetur facere. ḡ oportunitate ſe offerente vr̄
ꝙ oẽs tenẽtur mortem ꝓ xp̄o ſubire. S; cõtra Io.
xv. Maiorẽ charitatẽ nemo h; vt aia; ſuã põat q̃s
ꝓ amicis ſuis. ḡ mortẽ ꝓ xp̄o ſubire vr̄ perfectionis
maxime. ſ; hoĩes imperfecti nõ tenentur ad opera ꝑ
fectionis. ḡ non oẽs tenentur mortem ꝓ xp̄o ſubire.
¶ Itẽ Ro. vj. ſuꝑ illud. humanu; dico ꝓpter infir-
mitatẽ carnis nr̄e. glo. Inueniũtur aliqui q̃ p̃ponũt
iuſticie dilectionẽ voluptatibus carnis. ꝓ iuſticia tñ
penas mortemq; formidãt. ſ; cõſtat ꝙ ſm autorita-
tẽ apli vt dicit glo. tales ſunt ſerui iuſticie. ḡ cum ta-
les mortẽ refugiãt. vr̄ ꝙ nõ teneantur morte; ꝓ xp̄o
velle ſubire. ¶ Itẽ Aug. dicit ⁊ habetur in fine p̄ce-
dentis di. ꝑfecta charitas hec ẽ vt quis paratus ſit pro
fratribus mori. et hoc apparet ꝑ hoc ꝙ prelati tenen
tur ad maiorẽ ꝑfectione; q̃; ſubditi. et ſũma ꝑfectio
q̃ a p̄lato exigitur ẽ vt ponat aia; ꝓ ſubditis ſm illđ
Ioh. x. Bon⁹ paſtor aia; ſuã ponit ꝓ ouibus ſuis.
Si ḡ imꝑfecti nõ tenẽtur ad opa charitatis ꝑfecte.
vr̄ ꝙ nõ oẽs teneant̄ ꝓ xp̄o et eius mẽbris mortem
ſubire. ¶ Itẽ maius ẽ mortem ſubire ꝓ xp̄o q̃; om-
nibus tꝑalibus abrenũciare. ſ; nõ oẽs tenentur tꝑa-
lia oĩa relinquere. ḡ nõ oẽs tenentur mortem ꝓ chri
ſto ſubire. Qꝛ aũt maioris ꝑfectiõis ſit patet ꝑ illud
qđ dicit Greg. Nõ magnũ ẽ abnegare qđ habes. ſed
valde magnũ eſt abnegare qđ es. Et conſtans eſt ꝙ
multo magis ẽ abnegare ſeipm̃ q̃; ſua. ⁊ dare corpis
vitã q̃; terrenã ſubam. ¶ R. ad p̄dictoꝝ intelligen- 7
tiã ẽ notãdum ꝙ ſubire mortẽ intẽtiõe placendi do
hoc põt eẽ tripliciter. Uno mõ qñ adeſt neceſſitas vl'
deſerẽdi iuſticiã vel amittẽdi vitã. Alio mõ qñ ſe of-
fert oportunitas diuinã gloriã manifeſtandi et edifi
candi eccleſiã. Tercio mõ ſolum ex hoc ꝙ vitã ſuam
h; exoſam. Primũ ẽ iuſticie et neceſſitatis. Scđm ẽ
ꝑfectionis et ſuperogationis. Tercium eſt ſeueritatis
tis et crudelitatis. Uñ Augu. illos q̃ ſemetipos p̃ſo
cant et precipitio collidũt ꝓpter vite p̃ſentis odium
dicit eẽ ſceleratiſſimos homicidas. tractãs illđ Io.
xij. Qui odit aia; ſuã in hoc mũdo. in vitã eternã cu
ſto. cã. Cũ ḡ queritur vtꝝ oẽs teneantur mortẽ pro
xp̄o ſubire. dđm. ꝙ ꝓ loco et tẽpore vbi talis optio
detur. vel ꝙ iuſticia deſeratur. vel ꝙ vita perdatur.
ibi oẽs q̃ntumcũq; ſint imꝑfecti tenent̄ mortẽ ſub-
ire. et p̄eligere magis deo dilecto mori q̃; ipo offen-
ſo viuere. Ubi vero talis neceſſitas nõ imminet nec
datur optio. tñ offert ſe oportunitas manifeſtãdi di-
uinã gloriã et edificandi eccleſiã. ſi hõ ſe morti expo-
nat. mortẽ ſubire ẽ ꝑfectionis et ſuperogationis. ad
quã non oẽs tenent̄ ꝓ xp̄o. et ſm iſtã viã ꝓcedunt
rões oñdentes ꝙ nõ oẽs tenent̄ mortem ꝓ xp̄o ſub-
ire. et ideo ſunt cõcedẽde. ¶ Ad illud qđ vltimo obr̄ 8
de abrenunciatiõe ſubſtãtie tꝑalis et ꝑpeſſione mor
tis. rñderi põt ꝙ in caſu neceſſitatis p̃ceptum eſt om
nia tꝑalia deſerere cuilibet hoĩ ſicut et mortẽ ſubire.
imo multo fortius. Uñ hoc datur itelligi ꝑ locũ a mi
nori. et iõ ratio illa ſicut et alie nõ cogit niſi ꝓut ſim-
pliciter intelligit̄. ita ꝙ hõ mera volũtate ꝓmptus
eſt tꝑalia abnegare et mortem ſubire. ¶ Ad illud ve 9
ro qđ p̃mo obr̄ in cõtrariũ ꝙ debem⁹ in periculo mor
tis nomẽ xp̄i confiteri. dđm. ꝙ verũ ẽ ſi ſumus in ea
neceſſitate poſiti ꝙ confiteri oporteat vl' negare. S;
põt eẽ mediũ inter hoc. q2 imꝑfectus põt ſubterfu-
gere et ſeipm̃ occultare. nec ex hoc dr̄ nomen xp̄i eru
beſcere. ſ; tũc erubeſcere dicit̄ qñ tiore mortis negat
ipm xp̄m. Ideo q̃uis oẽs teneant̄ ad hoc ꝙ nullus
neget. non tñ ex hoc põt concludi ꝙ oẽs ſimplicit̄ te
neant̄ ad ꝑferendã mortẽ niſi interueniẽte p̄dicta ne-
ceſſitate. ¶ Ad illud qđ obr̄ ꝙ q2 poſuit animã ſua; 10
ꝓ nobis. nos debem⁹ aia; ꝓ fratrib⁹ ponere. dđ;. ꝙ
ẽ debitũ neceſſitatis et ẽ debitũ ꝯgruitatis. ſiue debi
tum ad qđ obligamur et debitũ ad qđ ãmonemur.
Btũs aũt iohs nõ intelligit de debito primo mõ ſed
đ debito ſcđo mõ. qđ magis ſpectat ad ſuperogatõ-
nẽ. ꝙ̃ ad neceſſariã et generale; ſuperobligationem 11
¶ Ad illud qđ obr̄ ꝙ quilib; tenet̄ plus diligere de-
um ꝙ̃ oẽ creatũ. dđm ꝙ verũ ẽ. verũtñ ex hoc non ſe
quit̄ ꝙ hõ teneat̄ ꝓ xp̄o deſerere oẽ creatũ. q2 p̄t ha
bere ſil' xp̄m et creaturã quã diligit. Põt eñ hõ ſimt̄
ſeruare corpis vitã et dei amiciciã. q2 ñ optet nec exi-
git hoc lex charitatis ꝙ ꝓpter dilectionẽ dei ſuſtine-
at quis mortem. niſi incidat in ſupradicta; neceſſita
tẽ. qua ſc; oporteat eum vel xp̄m negare vel mortem
ſuſtinere. ¶ Ad illud qđ obr̄ vltimo qđ hõ libenter 12
dat illud qđ minus ẽ ꝓ eo qđ magis diligit. dđm ꝙ
verũ ẽ ſi illud aliter adipiſci non poſſit. et qm̃ põt hõ
adipiſci vitã etiã p̃ter martyrij tolerantiã. iõ nõ ſeq̃-
tur ꝙ oẽs teneant̄ velle ꝓ xp̄o mori ſimplr̄ ſ; ſub cõ-
ditiõe. vic;. ſi alit̄ ei placere ñ poſſit. et hoc ſolum eſt
in articulo predicte neceſſitatis.